

PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 116/25

Luksemburgā, 2025. gada 11. septembrī

Tiesas spriedums lietā C-59/23 P | Austrija/Komisija (Pakšas II atomelektrostacija)

Tiesa atceļ Komisijas lēmumu, ar ko apstiprināts Ungārijas atbalsts Pakšas II atomelektrostacijai

Komisijai esot bijis jāpārbauda, vai divu jaunu reaktoru būvniecības līguma slēgšanas tiesību tieša piešķiršana Krievijas uzņēmumam atbilst Savienības tiesiskajam regulējumam publiskā iepirkuma jomā

Tiesa, izskatot Austrijas apelācijas sūdzību, atceļ Eiropas Savienības Vispārējās tiesas spriedumu šajā lietā, kā arī Eiropas Komisijas lēmumu, ar kuru apstiprināts Ungārijas atbalsts divu jaunu kodolreaktoru izstrādei Pakšas atomelektrostacijā. Tā kā abu reaktoru būvniecība ietilpst atbalsta priekšmetā un tieša būvniecības līguma slēgšanas tiesību piešķiršana Krievijas uzņēmumam ir nesaraujami saistīta ar šo priekšmetu, Komisijai esot bijis jāpārbauda, vai šī piešķiršana Krievijas uzņēmumam bez publiskā iepirkuma procedūras atbilst Savienības noteikumiem publiskā iepirkuma jomā.

Ar 2017. gada 6. marta lēmumu ¹ Komisija apstiprināja ieguldījumu atbalstu, ko Ungārija plānoja piešķirt valsts uzņēmumam *MVM Paks II* ² divu jaunu kodolreaktoru izstrādei Pakšas atomelektrostacijā. Šiem jaunajiem reaktoriem bija pakāpeniski jāaizstāj četri esošie reaktori. Bija paredzēts, ka *MVM Paks II* bez maksas kļūs par divu jauno reaktoru īpašnieku un tos ekspluatēs. To būvniecība pilnībā bija jāfinansē Ungārijas valstij.

Jaunu reaktoru būvniecība tika uzticēta Krievijas sabiedrībai *Nizhny Novgorod Engineering* ³, to piešķirot tieši ⁴ saskaņā ar nolīgumu starp Krieviju un Ungāriju par sadarbību kodolenerģijas izmantošanā miermīlīgiem mērķiem. Šajā pašā nolīgumā Krievija apņēmas piešķirt Ungārijai valsts aizdevumu jauno reaktoru būvniecības lielākās daļas finansēšanai ⁵.

Austrija ⁶ apstrīdēja Komisijas lēmumu par apstiprināšanu ⁷ Vispārējā tiesā. Ar 2022. gada 30. novembra spriedumu ⁸ Vispārējā tiesa prasību noraidīja. Tad Austrija ⁹ iesniedza Tiesā apelācijas sūdzību par Vispārējās tiesas spriedumu.

Tiesa atceļ gan Vispārējās tiesas spriedumu, gan **Komisijas lēmumu par apstiprināšanu**.

Tā it īpaši uzskata, ka pretēji tam, ko ir nospriedusi Vispārējā tiesa, Komisija nevarēja vienīgi pārbaudīt, vai attiecīgais atbalsts atbilst Savienības tiesiskajam regulējumam valsts atbalsta jomā, bet tai **bija jāpārbauda arī, vai divu jaunu kodolreaktoru būvniecības līguma slēgšanas tiesību tieša piešķiršana atbilst Savienības tiesiskajam regulējumam publiskā iepirkuma jomā**.

Divu reaktoru būvniecība bija Ungārijas paziņotā atbalsta pasākuma neatņemama sastāvdaļa, un tās mērķis bija tos bez maksas nodot *MVM Paks II*. Turklāt būvniecības līguma slēgšanas tiesību tieša piešķiršana ir nesaraujami saistīta ar šī atbalsta priekšmeta īstenošanu un tāpēc tā ir ar to nesaraujami saistīts nosacījums ¹⁰.

Tiesa uzsver, ka atklātas iepirkuma procedūras organizēšana, lai piešķirtu tiesības slēgt līgumu par infrastruktūras būvniecību, var ietekmēt it īpaši šai būvniecībai nepieciešamā ieguldījuma izmaksas un šīs infrastruktūras īpašības. Tātad šāda procedūra var ietekmēt uzņēmumam vai uzņēmumu grupai ar šādu palīdzību iespējami piešķirtās priekšrocības apmēru.

Turklāt, ciktāl Komisija lēmumā par apstiprināšanu ir uzskatījusi, ka būvniecības līguma slēgšanas tiesību tieša piešķiršana katrā ziņā atbilst publiskā iepirkuma noteikumiem, šis lēmums nav pietiekami pamatots. Proti, ar vienkāršu atsauci uz procedūru sakarā ar pienākumu neizpildi, kuru Komisija 2015. gadā bija sākusi pret Ungāriju saistībā ar būvniecības līguma slēgšanas tiesību tiešu piešķiršanu un kuru tā bija pabeigusi, uzskatot, ka šī līguma slēgšanas tiesību piešķiršana atbilst publiskā iepirkuma noteikumiem, nepietiek, jo tā neļauj saprast konkrētos iemeslus, kuru dēļ tika izdarīts šis secinājums.

PIEZĪME. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai principā nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir gatava izspriešanai Tiesā, tad tā pati var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai nolēmums, ko Tiesa pieņēmusi apelācijas tiesvedībā, ir saistošs.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Sprieduma [pilnteksts un rezumējums \(ja tāds ir\)](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē sprieduma pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: *Stefaan van der Jeught* ☎ (+352) 4303 2170.

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106.

Palieciet ar mums!

¹ [Komisijas Lēmums \(ES\) 2017/2112](#) (2017. gada 6. marts) par pasākumu/atbalsta shēmu/valsts atbalstu SA.38454 – 2015/C (ex 2015/N), ko Ungārija plāno īstenot, lai atbalstītu divu jaunu kodolreaktoru izstrādi Pakšas II atomelektrostacijā.

² *MVM Paks II Nuclear Power Plant Development Private Company Limited by Shares.*

³ *Nizhny Novgorod Engineering Company Atomenergoproekt.*

⁴ T.i., šajā publiskā iepirkuma procedūrā.

⁵ Krievija apņēmas sniegt atjaunojamu kredītlīniju par 10 miljardiem EUR. Turklāt Ungārijai bija jānodrošina papildu summa 2,5 miljardi EUR no sava budžeta.

⁶ Ko atbalstīja Luksemburga.

⁷ Komisiju atbalstīja Ungārija, Čehijas Republika, Francija, Polija, Slovākija un Apvienotā Karaliste.

⁸ Vispārējās tiesas 2022. gada 30. novembra spriedums Austrija/Komisija, [T-101/18](#) (skat. arī Paziņojumu presei [Nr. 192/22](#)).

⁹ Ko arī atbalstīja Luksemburga. Savukārt Komisiju atbalstīja Ungārija, Čehijas Republika, Francija un Polija.

¹⁰ Atbilstoši Tiesas judikatūrai Komisijai jāņem vērā Savienības tiesību normu, kas nav normas valsts atbalsta jomā, pārkāpums gadījumā, ja šāds pārkāpums izriet no finansētās saimnieciskās darbības, no paša atbalsta vai tā priekšmeta vai arī no nosacījumiem, kas nesaraunami saistīti ar atbalsta priekšmetu.